

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Obdo/55/2024
Identifikačné číslo spisu:	1121204170
Dátum vydania rozhodnutia:	29.01.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Andrea Sedláčková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:1121204170.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Andrey Sedláčkovej a členiek senátu JUDr. Kataríny Pramukovej a JUDr. Jaroslavy Fúrovej v spore žalobcu D/L/M, spol. s r.o., Odborárska 5, 831 04 Bratislava, IČO: 35 760 338, zast.: Weis & Partners s.r.o., Priemyselná 1/A, 821 09 Bratislava, IČO: 47 234 776 proti žalovanému 1/ ICM S.p.A., Viale dell'Industria no. 42, 361 00 Vicenza, Talianska republika, identifikačné číslo VI-229975, zast.: HAVEL & PARTNERS s.r.o., advokátska kancelária, Žižkova 7803/9, 811 02 Bratislava, IČO: 36 856 584 a proti žalovanému 2/ VÁHOSTAV, a.s., Priemyselná 6, 821 09 Bratislava, IČO: 31 356 648, zast.: Advokát VASKÝ s.r.o., Miletičova 21, 821 08 Bratislava, IČO: 51 166 950 o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave, č. k. 4Cob/108/2021-581 zo dňa 6.9.2021 takto

rozhodol:

I. Dovolanie žalobcu o d m i e t a .

II. Žalovaným 1/ a 2/ p r i z n á v a proti žalobcovi nárok na náhradu trov dovolacieho konania v rozsahu 100 %.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava I (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“) uznesením č. k. 31Cb/3/2021-404 zo dňa 21.6.2021 návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“) uznesením č. k. 4Cob/108/2021-581 zo dňa 6.9.2021 potvrdil uznesenie Okresného súdu Bratislava I, č. k. 31Cb/3/2021-404 zo dňa 21.6.2021.

3. Proti uzneseniu odvolacieho súdu č. k. 4Cob/108/2021-581 zo dňa 6.9.2021 podal v zákonnej lehote žalobca dovolanie, ktorého prípustnosť odôvodňoval ustanovením § 420 písm. f) CSP.

4. Súd prvej inštancie po podaní dovolania vo veci ďalej konal a v merite veci rozhodol rozsudkom č. k. 31Cb/3/2021-987 zo dňa 1.12.2022 tak, že zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal, aby súd uložil žalovaným 1/ a 2/ povinnosť uzavrieť so žalobcom zmluvu o dielo a aby uložil žalovaným 1/ a 2/

povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 1.650.000 eur. Odvolací súd rozsudkom č. k. 3Cob/100/2023-1068 zo dňa 31.7.2024 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie č. k. 31Cb/3/2021-987 zo dňa 1.12.2022. Po právoplatnom skončení konania vo veci samej predložil súd prvej inštancie dovolanie žalobcu dovolaciemu súdu.

5. Žalobca prípustnosť dovolania smerujúceho proti uzneseniu odvolacieho súdu č. k. 4Cob/108/2021-581 zo dňa 6.9.2021 odôvodňoval tým, že z napadnutého uznesenia nie je zrejmé, ako dospel všeobecný súd k záveru, že žalobca sa žalobou domáha iba zaplata zmluvnej pokuty (a nie aj nahradenia prejavu vôle žalovaných), pričom zo žaloby jednoznačne vyplýva žalobný návrh znejúci na plnenie - zaplata zmluvnej pokuty a uzavretie zmluvy o dielo. Žalobca ďalej namietal, že súdy považovali práve neexistenciu žalobného návrhu na nahradenie prejavu vôle za dôvod, pre ktorý odmietli nariadiť neodkladné opatrenie v znení, v akom ho navrhoval žalobca. Podľa názoru žalobcu prijatie záveru všeobecnými súdmi o neexistencii žalobného návrhu na nahradenie prejavu vôle, ako aj o nemožnosti rozhodnúť o nahradení prejavu vôle nariadením neodkladného opatrenia, predstavuje porušenie zásady denegatio iustitiae a ide o zmätočný postup, v dôsledku čoho malo dôjsť k odňatiu práva žalobcu na prístup k súdu. Žalobca zastáva názor, že uznesenia všeobecných súdov nemajú oporu v skutkovom stave, definitívne upravujú pomer medzi sporovými stranami až do právoplatného rozhodnutia vo veci samej a uznesenia súčasne determinujú stav právnej neistoty v prípade konania vo veci samej. Na základe uvedených skutočností žalobca navrhoval, aby dovolací súd zrušil napadnuté uznesenie odvolacieho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

6. Žalovaný 1/ v písomnom vyjadrení k dovolaniu žalobcu zo dňa 18.10.2024 uviedol, že dovolanie je irelevantné, a to z dôvodu, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia stratil po právoplatnom zamietnutí žaloby vo veci samej akýkoľvek význam. Ďalej sa žalovaný 1/ vyjadril k (ne)prípustnosti a (ne)dôvodnosti podaného dovolania a navrhoval, aby dovolací súd dovolanie žalobcu zamietol.

7. Žalovaný 2/ v písomnom vyjadrení k dovolaniu žalobcu zo dňa 23.10.2024 uviedol, že vzhľadom na to, že s odstupom času bolo už právoplatne rozhodnuté aj vo veci samej, a to tak, že žaloba žalobcu bola zamietnutá, javí sa dovolanie vo veci nenariadeného neodkladného opatrenia ako obsoľné. Navyše, podľa názoru žalovaného 2/, na nariadenie neodkladného opatrenia neboli nikdy splnené podmienky. Napadnuté uznesenie považuje žalovaný 2/ za správne a navrhuje, aby dovolací súd dovolanie žalobcu zamietol.

8. Najvyšší súd ako súd dovolací podľa § 35 CSP po zistení, že dovolanie podal včas žalobca zastúpený advokátom (§ 429 ods. 1 CSP) dospel k záveru, že dovolanie je potrebné odmietnuť. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 CSP) dovolací súd uvádza nasledovné:

9. Podľa § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

10. Podľa § 324 ods. 1 CSP pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

11. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

12. Podľa § 123 ods. 2 CSP podanie vo veci samej je najmä žaloba, vzájomná žaloba, zmena žaloby, späťvzatie žaloby, odpor, odvolanie, dovolanie, a ak to z povahy veci vyplýva, aj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia alebo zabezpečovacieho opatrenia.

13. Podľa § 447 písm. c) CSP dovolací súd odmietne dovolanie, ak smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné.

14. Pri skúmaní prípustnosti dovolania Najvyšší súd Slovenskej republiky bral na zreteľ, že dovolaním je napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu vydané v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia, pričom dôkladné skúmanie povahy napadnutého rozhodnutia (či sa jedná o rozhodnutie vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí) bolo kľúčové pre posúdenie otázky prípustnosti dovolania v danej veci. Dovolací súd preto v prejednávanej veci skúmal, či uznesenie odvolacieho súdu o neodkladnom opatrení napadnuté dovolaním, je rozhodnutím vo veci samej, prípadne rozhodnutím konečným, ktorá povaha rozhodnutia by otvárala dovolaciemu súdu možnosť preskúmať prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. d) a f) CSP. Z ustálenej judikatúry dovolacieho súdu (R 76/2018, R 21/2018, rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Cdo/154/2018 z 28. marca 2019 a sp. zn. 8Cdo/83/2017 zo 14. júna 2017) vyplýva, že proti rozhodnutiu odvolacieho súdu o neodkladnom opatrení, ktoré má charakter rozhodnutia vo veci samej, je prípustné dovolanie podľa § 420 CSP.

15. Rozhodnutie o neodkladnom opatrení má povahu rozhodnutia vo veci samej vtedy, ak samotné neodkladné opatrenie konzumuje vec samu. Takáto situácia môže nastať v prípade návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia podaného po skončení konania (pri splnení podmienok § 325 ods. 1 CSP). Rovnako takáto situácia môže nastať v prípade návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia podaného pred začatím konania, na ktoré nenadväzuje žaloba podľa § 336 ods. 1 CSP, pričom konanie končí rozhodnutím o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a konzumuje vec samu (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Cdo/154/2018 z 28. marca 2019). O rozhodnutie, ktorým sa konanie končí, by išlo v prípade, ak by súd musel vec skončiť procesne (pre existenciu prekážky vecného prejednania, ktorá odôvodňuje zastavenie konania alebo odmietnutie podania) bez toho, aby vec meritórne prejednal.

16. Dovolací súd preskúmaním návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia konštatuje, že žalobcom požadované neodkladné opatrenie v danom prípade nekonzumuje vec samu, t. j. nekonzumuje otázku nároku na zaplatenie zmluvnej pokuty a ani nároku na nahradenie prejavu vôle. V posudzovanom prípade je navrhované neodkladné opatrenie nespochybniteľne len dočasným prostriedkom požadovaným za účelom predbežnej ochrany dotknutých práv, pokiaľ nebude vo veci samej za riadneho dokazovania vyriešená otázka nároku na zaplatenie zmluvnej pokuty a otázka nároku na nahradenie prejavu vôle uzatvoriť so žalobcom požadovanú zmluvu o dielo. Z povahy navrhovaného neodkladného opatrenia teda jednoznačne vyplýva, že rozhodnutie súdu o takomto návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nie je rozhodnutím vo veci samej a nie je ani konečným rozhodnutím, nakoľko žalobca uplatnil svoj nárok vo veci samej podanou žalobou.

17. Dovolací súd ďalej uvádza, že o nároku, ktorému má byť prostredníctvom neodkladného opatrenia poskytnutá ochrana, teda o nároku na zaplatenie zmluvnej pokuty a o nároku na nahradenie prejavu vôle, bolo všeobecnými súdmi právoplatne rozhodnuté. V takom prípade ani nie je možné poskytnúť prostredníctvom neodkladného opatrenia ochranu ohrozeným právam, pretože v súčasnosti neprebíha žiadne konanie o ohrozených právach.

18. Vzhľadom na uvedené dovolací súd konštatuje, že dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu týkajúce sa návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nemá povahu rozhodnutia vo veci samej, nejde ani o rozhodnutie, ktorým sa konanie končí a o nároku, ktorému má byť neodkladným opatrením poskytnutá ochrana, bolo súdmi právoplatne rozhodnuté.

19. Keďže v posudzovanom prípade nie je daná prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP, dovolací súd dovolanie žalobcu podľa § 447 písm. c) CSP ako procesne neprípustné odmietol.

20. O nároku na náhradu trov dovolacieho konania rozhodol dovolací súd podľa § 453 ods. 1 CSP tak, že úspešným žalovaným 1/ a 2/ priznal proti žalobcovi nárok na náhradu trov dovolacieho konania v rozsahu 100 %.

21. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 posledná veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.